

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119422980
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6119422980.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD., členiek senátu JUDr. Jany Novotnej a JUDr. Andrey Gindlovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X, posledná adresa známa zo spisu C. XX, XXX XX C., o zaplatenie 3.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Csp/15/2021 zo dňa 20. apríla 2023 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Csp/15/2021 zo dňa 20. apríla 2023 p o t v r d z u j e.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou upomínaciemu súdu dňa 29.10.2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3.000,- Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 07.09.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom nesplatenej istiny poskytnutého úveru. Tvrdil, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 06.09.2018 nadobudol pohľadávku voči žalovanej od postupcu Tatra banka a.s., IČO: 00 686 930. Žalobca uviedol, že postupca uzatvoril so žalovanou dňa 10.02.2016 Zmluvu č. 0110173703030216, ktorej súčasťou boli všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení dodatkov. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky, pričom žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy a ku dňu postúpenia pohľadávky táto predstavovala 3.436,63 Eur, z toho istina 3.198,70 Eur, úrok 202,11 Eur, úrok z omeškania 5,82 Eur a poplatky vo výške 30,- Eur. Žalovaná po postúpení pohľadávky nevykonala žiadne úhrady. Dĺžná suma predstavuje 3.000,- Eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru a zvyšnú časť dlžnej sumy 436,63 Eur si žalobca neuplatňuje. Z uvedeného dôvodu žalobca uplatnil zaplatenie sumy 3.000,- Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania 5 % ročne od 07.09.2018, teda odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky až do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Okresný súd v rozhodnutí uviedol, že žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe požiadala o schválenie splátkového kalendára a možnosť splácať pohľadávku žalobcu v maximálnej výške 30,- Eur mesačne, nakoľko je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce a nepoberá žiaden príjem. Uviedla, že jej mesačné výdavky momentálne hradí priateľ a nakoľko aj on má exekúcie, nie je možné hradiť vyššiu splátku.

4. Okresný súd uviedol, že z vyjadrenia žalobcu zo dňa 07.06.2021 vyplynulo, že žalovaná čerpala dňa 10.02.2016 peňažné prostriedky vo výške 3.600,- Eur, uhradila sumu 938,11 Eur (od 20.03.2016 do 16.11.2017), z toho na istinu 401,30 Eur, na úrok 526,33 Eur, na úrok z omeškania 0,48 Eur a na poplatky sumu 10,- Eur. Na výzvu okresného súdu na preukázanie splnenia podmienok platného postúpenia pohľadávky banky a účinného zosplatnenia úveru žalobca oznámil, že za kvalifikovanú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách možno považovať nielen výzvu pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19.06.2017, ale aj oznámenie o vyhlásení splatnosti zo dňa 20.07.2017. Žalobca uviedol, že nedisponuje dokladom o ich doručení žalovanej, pričom nakoľko ich doručenie žalovanou nebolo rozporované, je toto potrebné považovať za nesporné skutkové tvrdenie v zmysle ust. § 151 CSP. Žalobca následne vo vyjadrení zo dňa 14.12.2021 navrhol súdu s ohľadom na vyjadrenie žalovanej, aby rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie v súlade s § 282 CSP a súhlasil s tým, aby žalovanej bola uložená povinnosť uhradiť vymáhanú sumu v pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur pod stratou výhody splátok.

5. Okresný súd rozsudkom č.k. 13Csp/15/2021-147 zo dňa 02.02.2022 žalobu zamietol z dôvodu, že postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu považoval za neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ v spojení s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nakoľko nemal preukázané doručenie výziev banky zo dňa 19.06.2017 a zo dňa 20.07.2017 žalovanej. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 43CoCsp/36/2022-194 zo dňa 19.01.2023 na odvolanie žalobcu rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že doposiaľ v konaní nebolo účinne popreté skutkové tvrdenie žalobcu o doručení výziev zo dňa 19.06.2017 a 20.07.2017. Odvolací súd nariadil okresnému súdu, aby skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu z pohľadu toho, či k procesu zosplatnenia zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo riadnym spôsobom vo vzťahu k ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ vo väzbe na ust. § 92 ods. 9 Zákona o bankách.

6. Okresný súd po preskúmaní procesu zosplatnenia odôvodnil rozhodnutie tým, že ku dňu postúpenia pohľadávky 06.09.2018 neboli splnené predpoklady zosplatnenia úveru, preto banka nemohla postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu pre nesplnenie podmienok podľa § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 v spojení s § 525 ods. 2 OZ a § 92 ods. 8 Zákona o bankách a pokiaľ sa tak stalo, je zmluva o postúpení pohľadávok neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom.

7. Okresný súd citovaný záver odôvodnil tým, že z obsahu vyplýva, že žalovaná poslednú úhradu vykonala pred zosplatnením dňa 20.03.2017 započítanú na splátku splatnú dňa 20.02.2017. Neskôr ešte zaplatila dňa 19.06.2018 sumu 5,08 Eur a dňa 16.11.2017 sumu 11,39 Eur. Splátka splatná ku dňu 20.03.2017, ako aj nasledujúce splátky tak uhradené v celosti neboli. V súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti žalobca predložil výzvu zo dňa 19.06.2017 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.07.2017, ktorých doručenie žalovanej bolo nesporné v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP. Okresný súd uviedol, že v čase výzvy zo dňa 19.06.2017 na úhradu sumy 261,98 Eur bola žalovaná v omeškaní s úhradou viac než troch splátok úveru, konkrétne so splátkou splatnou dňa 20.03.2017 a nasledujúcich. Preto, aby bol dodržaný zákonný postup, mohla banka zosplatniť úver pre splátku splatnú dňa 20.03.2017 po uplynutí 3 mesiacov (20.06.2017) v období do splatnosti najbližšej splátky, teda do 19.07.2017, pričom sa tak stalo až listom zo dňa 20.07.2017 v rozpore s § 565 veta druhá OZ. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil okresný súd vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru za neplatné pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v spore úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi nepriznal, keďže jej preukázateľne žiadne trovy nevznikli, resp. ich náhradu nežiadala, pričom poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

9. Voči rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Žalobca primárne namietol procesný postup súdu, ktorý nevydal rozsudok pre uznanie napriek splneniu všetkých procesných podmienok na jeho vydanie. Vyjadril názor, že žalovaná v priebehu

konania uznala nárok uplatnený žalobcom a zároveň žalobca navrhol okresnému súdu, aby rozhodol v zmysle ust. § 282 CSP rozsudkom pre uznanie nároku, a to dokonca viackrát. Okresný súd sa uvedenými skutočnosťami nezaoberal a v odôvodnení rozhodnutia sa s tým nevysporiadal. Žalobca vyjadril názor, že okresný súd mu týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalobca označil rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné, nakoľko žalobcovi nie je zrejmé, ako súd posúdil podanie žalovaného (žiadosť o splátkový kalendár/uznanie nároku v priebehu konania priamo voči súdu) a preto ho považuje aj za prekvapivé, lebo súdená vec by sa riadnym vykonaním dôkazu podľa názoru žalobcu mohla vyvíjať aj inak. Žalobca sa domáhal aplikácie ust. § 282 CSP a poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/224/2021, ktorý vo vzťahu k rozsudku na základe uznania uviedol, že nie je rozhodujúce, či a ako je takýto procesný úkon označený a či uznanie nároku je vyjadrené práve týmto slovným spojením. Žalobca mal za to, že ak by okresný súd postupoval v zmysle zákonných ustanovení Civilného sporového poriadku, tak by sa predmetná vec vyvíjala inak, v dôsledku čoho nemožno považovať výsledok konania za spravodlivý. Osobitne namietol, že okresný súd nepostupoval procesne správne, keď skúmal aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu napriek tomu, že žalovaná v priebehu konania svoj dlh uznala a prejavila ochotu splácať svoj dlh v pravidelných mesačných splátkach. Vo vzťahu k nedostatku odôvodnenia poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Sžf/8/2010.

12. K záveru okresného súdu ohľadom zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s § 565 OZ poukázal na skutočnosť, že veriteľ v upozornení na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nie je povinný špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, že žalobca si nesplnil povinnosť tvrdenia, keď neuviedol, pre ktorú splátku došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a mal za to, že určenie splátky, pre nesplnenie ktorej napokon došlo k zosplatneniu, nie je skutková okolnosť, ale vyriešenie právnej otázky, pričom právne posúdenie je výhradne vecou súdu v zmysle iura novit curia a ten je povinný zistený skutkový stav podriadiť pod príslušné hmotnoprávne normy a vec správne právne kvalifikovať. Žalobca odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/13/2022.

13. Žalobca sa následne stotožnil so záverom okresného súdu, že k vyhláseniu zosplatnenia došlo pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.03.2017. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že uvedené konštatoval aj okresný súd v bode 31 odôvodnenia, avšak k príslušným právnym normám poskytol nesprávny právny výklad, v dôsledku čoho rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Mal za to, že bolo preukázané účinné zosplatnenie úveru zo strany postupcu, v dôsledku ktorého sa všetky splátky úveru splatné do budúca stali splatnými. Pripomenul, že uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok je ponechané len na vôli veriteľa, ktorý si môže vymáhať každú jednotlivú splátku samostatne alebo môže (a nemusí) v dôsledku porušovania povinnosti dlžníka pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu. Žalobca vyjadril názor, že právny predchodca žalobcu – postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v dôsledku nezaplatenia splátok riadne a včas v súlade s ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.03.2017. Mal za to, že bolo dané oprávnenie veriteľa zosplatiť úver, keďže žalovaná bola s úhradou splátok v omeškaní viac ako 3 mesiace. Odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/3/2023, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/51/2022, rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/224/2021, 4Cdo/132/2021, 4Cdo/231/2021, 4Cdo/23/2022, 9Cdo/368/2021 a 7Cdo/247/2021.

14. Žalobca v odvolaní uviedol, že vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 19.06.2017 bola žalovaná upozornená na omeškanie so splácaním pohľadávky postupcu, nakoľko splátka splatná dňa 20.03.2017 a nasledujúce uhradené neboli. Uviedol, že bolo preukázané, že podaním zo dňa 19.06.2017 bola žalovaná v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ upozornená na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ v prípade, ak sa jej platobná disciplína neobnoví. V zmysle uvedeného mal žalobca za to, že oprávnenie postupcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátok splatných pred 20.03.2017 zaniklo. Z uvedených dôvodov uplatnil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 20.07.2017 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.03.2017. Zároveň svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace, pričom žalovaná bola nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornená podaním zo dňa 19.06.2017. Mal za to, že aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR je v súlade s jeho závermi.

15. Žalobca osobitne zdôraznil, že postupca využil právo podľa § 565 OZ a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ a z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno prijať iný právny záver ako ten, že v súdenom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nedošlo k porušeniu ust. § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. K postúpeniu uplatnenej pohľadávky došlo potom, čo sa stal úver predčasne splatným a teda nedošlo ani k porušeniu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a preto je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaným.

16. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že zmení napadnuté rozhodnutie okresného súdu a vyhovie žalobe v celom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 390 CSP sám rozhodne tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu a zároveň prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

17. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadрила.

18. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

19. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil okresný súd:

20. Dňa 10.02.2016 uzatvorila ZUNO BANK AG, Muthgasse 26, Viedeň, Rakúska republika konajúca prostredníctvom ZUNO BANK AG, pobočka zahraničnej banky, IČO: 36 867 594 ako veriteľ (ďalej „pôvodný veriteľ“) a žalovaná ako klient - dlžník zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaná čerpala spotrebiteľský úver vo výške 3.600,- Eur (z toho 2.000,- Eur na refinancovanie) za nasledovných podmienok: doba trvania zmluvy 72 mesiacov, úroková sadzba 14,90 % ročne, výška RPMN 15,94 %, výška priemernej RPMN 15,37 %, počet splátok 72 á 75,93 Eur, termín konečnej splatnosti 72 mesiacov od prvej anuitnej splátky v zmysle amortizačnej tabuľky. Podľa čl. 6.2 zmluvy ZUNO je oprávnená vyhlásiť splatnosť pôžičky prostredníctvom doručeného písomného oznámenia, ak sa žalovaná dostane do omeškania s úhradou jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a bola na zaplatenie vyzvaná v lehote podľa platných právnych predpisov.

21. Na základe zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 02.06.2017 uzatvorenej medzi ZUNO BANK AG ako predávajúcim a Tatra banka, a.s. ako kupujúcim sa s účinnosťou od 02.06.2017 novým veriteľom žalovanej stala Tatra banka, a.s.

22. Podľa tvrdení žalobcu, aj v zmysle platobnej histórie, sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru. Z platobnej histórie vyplýva, že splátku splatnú dňa 20.03.2017 a nasledujúce žalovaná neuhradila, v dôsledku čoho ju Tatra banka, a.s. listom zo dňa 19.06.2017 vyzvala na úhradu dlhu vo výške 261,98 Eur v lehote 7 dní od doručenia tohto listu. Následne listom zo dňa 20.07.2017 Tatra banka, a.s. vyhlásila splatnosť úveru dňom doručenia tohto oznámenia. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu pohľadávky z úveru k 19.07.2017 vo výške 3.437,74 Eur, z toho istina 3.210,09 Eur, úrok 192,22 Eur, úrok z omeškania 5,43 Eur, náklady spojené s vymáhaním 30,- Eur.

23. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.09.2018 uzatvorenou medzi Tatra banka, a.s. ako postupcom a EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako postupníkom, postupca postúpil na žalobcu pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1 zmluvy, vrátane pohľadávky voči žalovanej vo výške 3.198,70 Eur s príslušenstvom. Postúpenie pohľadávky postupca oznámil žalovanej listom zo dňa 13.09.2018 bez dokladu o doručení žalovanej. Žalovaná na pokus o zmier zo dňa 02.09.2019 nereagovala, pohľadávku vo výške 3.198,70 Eur s príslušenstvom žalobcovi neuhradila.

24. Žalovaná vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 20.04.2023 uviedla, že v minulosti úver nemala problém splácať. Je pravda, že neskôr nie, nakoľko zostala bez práce. Teraz sa snaží so žalobcom dohodnúť, nakoľko má veľmi zlý zdravotný stav, je onkologická pacientka, v súčasnej dobe na PN, preto by bola schopná sumu zaplatiť len v splátkach. Náhradu trov konania si neuplatňuje, žiadne jej nevznikli.

25. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej j ZoB), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celkovom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávky; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Žalobca v odvolaní primárne namieta porušenie práva na spravodlivý súdny proces zo strany okresného súdu tým, že nevyhovel návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie. Žalobca sa pritom domáhal aplikácie ust. § 282 CSP, v zmysle ktorého ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. Podľa názoru žalobcu za uznanie nároku uplatneného žalobcom by bolo možné považovať vyjadrenie žalovanej zo dňa 15.11.2021 (č.l. 118), v ktorej požiadala o splátkový kalendár. Išlo o jediné vyjadrenie žalovanej v prebiehajúcom konaní, v ktorom táto uviedla, že žiada o schválenie splátkového kalendára v exekučnom konaní sp.zn. 13Csp/15/2021. Uviedla, že vymáhanú pohľadávku sa zaväzuje splácať v maximálnej výške 30,- Eur mesačne, nakoľko je momentálne evidovaná a ÚPSVR a nepoberá žiaden príjem. Zároveň rekapitulovala aké má mesačné výdaje uviedla, že jej výdaje hradí priateľ a že keď ju zamestnajú bude schopná splácať vyššiu sumu, na čom sa dohodne so žalobcom.

29. Žalobca v tejto súvislosti správne poukázal na skutočnosť, že okresný súd sa k posúdeniu žiadosti o splátkový kalendár vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že ide o uznanie nároku nevyjadril. Odvolací súd je preto postupom podľa § 387 ods. 3 CSP povinný zaoberať sa aj týmto podstatným vyjadrením strán, keďže sa s ním nevysoptoval v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie.

30. Vo vzťahu k uvedenému preto odvolací súd uvádza, že žiadosť o splátkový kalendár zo dňa 15.11.2021 nie je možné posúdiť ako uznanie záväzku podľa § 282 CSP. Z vyjadrenia žalovanej v prejednávanej veci je zrejmé, že sa domnievala, že ide už o exekučné konanie, s ktorým má nepochybne skúsenosti, keďže uvádza, že aj jej priateľ má exekúcie zrejme rovnako ako žalovaná. Zároveň žiadosť o splátkový kalendár neobsahuje náležitosti uznania záväzku v tom zmysle, že by oblo zrejmé, že žalovaná uznáva záväzok voči žalobcovi čo do výšky alebo právneho základu a obsahom jej vyjadrenia je skutočne iba žiadosť o splátkový kalendár. Z uvedeného je možné vyvodiť, že žalovaná predpokladala, že bude zaviazaná na zaplatenie uplatnenej pohľadávky žalobcu a pre prípad, že sa tak stane, požiadala o spôsob uhrádzania záväzku formou splátkového kalendára. Týmto prejavom sa teda vyjadrila k spôsobu úhrady záväzku, nie k právnomu základu alebo výške záväzku. Z predloženého vyjadrenia nie je v žiadnom prípade možné dospieť k záveru, že si žalovaná vyhodnotila nárok vo vzťahu k všetkým čiastkovým otázkam jeho posúdenia osobitne vo vzťahu k tomu, či došlo alebo nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru. Preto pokiaľ aj žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/224/2021, odvolací súd sa stotožňuje s tým, že v prípade uznania záväzku nie je

rozhodujúce, či a ako je takýto procesný úkon označený a či uznanie nároku je vyjadrené práve týmto slovným spojením, má však za to, že je nevyhnutné, aby predložený úkon obsahoval dostatočné určenie záväzku a aby z neho bolo zrejmé, že záväzok ako taký je uznaný. Samotná žiadosť o splátkový kalendár bez akéhokolvek bližšieho vyjadrenia k záväzku ako takému, nie je sama o sebe uznaním záväzku v zmysle hmotného práva (§ 558 OZ), ani uznaním nároku v zmysle procesného práva (§ 282 CSP).

31. Žalobca v odvolaní namietol, že vo veci konajúci súd nepostupoval procesne právne, keď skúmal aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu napriek tomu, že žalovaná v priebehu konania svoj dlh uznala a prejavila ochotu splácať svoj dlh v pravidelných mesačných splátkach. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2010 sp.zn. 2Cdo/205/2009, v zmysle ktorého preskúmvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietajú. Uvedené platí osobitne vo vzťahu ku konaniach so slabšou stranou, kedy súdy v civilnom konaní preskúmvajú, či pohľadávka uplatnená voči spotrebiteľovi je alebo nie je uplatnená subjektom, ktorému nárok na jej zaplatenie vyplýva z hmotného práva. Odvolací súd si pritom uvedomuje, že citované rozhodnutie Najvyššieho súdu bolo vydané v časoch účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol odlišný od dnešného stavu účinnosti Civilného sporového poriadku v tom, že za Civilného sporového poriadku sa aktívna legitímácia preskúmvá iba vo vzťahu k prostriedkom procesného útoku a procesnej obrany, ktorú strany aplikujú. V prejednávanom prípade súčasťou prostriedkov procesného útoku bolo tvrdenie žalobcu o zosplatnení úveru a tvrdenie žalobcu o postúpení pohľadávky, k čomu priložil aj príslušné dôkazy vo forme zmluvy o postúpení pohľadávky, zmluvy o úvere a ďalšie súvisiace dokumenty. Uvedené dôkazy okresný súd vykonal. Pokiaľ potom z dôkazov preložených samotným žalobcom vo vzťahu k jeho skutkovým tvrdeniam ohľadom vzniku nároku okresný súd dospel k právnemu záveru, že nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, správne skúmal ex offa aktívnu vecnú legitímáciu v limitoch určených Civilným sporovým poriadkom.

32. Žalobca v odvolaní namietol, že okresný súd nesprávne posúdil proces zosplatnenia úveru, pokiaľ dospel k záveru, že úver nebol zosplatnený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Žalobca mal za to, že určenie splátky, pre nesplnenie ktorej napokon došlo k zosplatneniu, nie je skutková okolnosť ale vyriešenie právnej otázky, s čím nie možné súhlasiť.

33. Skutkovým tvrdením je tvrdenie žalobcu, pre ktorú splátku on pristúpil k zosplatneniu. Je pritom možné stotožniť sa s názorom žalobcu v tom, že je uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok ponechané len na vôli veriteľa. Veriteľ nie je povinný úver zosplatniť, a ak sa rozhodne zosplatniť ho, závisí od neho, pre ktorú konkrétnu splátku k zosplatneniu pristúpi. Nie je povinný pristúpiť k zosplatneniu na základe hneď prvej nezaplatennej splátky a v tomto rozsahu má dispozičnú autonómiu aby sa rozhodol, akým spôsobom bude riešiť skutočnosť, že dlžník prestal plniť povinnosti z úverovej zmluvy. Popísanie skutočnosti, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku napokon došlo k zosplatneniu úveru je potom skutkovým tvrdením, keďže popisuje skutkový stav, popisuje úkon žalobcu (oznámenie o zosplatnení) vo väzbe na dôvody pre ktoré k zosplatneniu pristúpil (na zaplatenie konkrétnej splátky určenej veriteľom). Súd potom následne posudzuje, či pre veriteľom označenú nezaplatenú splátku mohlo alebo nemohlo dôjsť k platnému zosplatneniu.

34. V tých prípadoch, kedy žalobca splátku, pre ktorú mohlo dôjsť k zosplatneniu v žalobe neoznačí, súd sám preskúmvá, či proces zosplatnenia vo vzťahu k výzvam a oznámeniu o zosplatnení bol vykonaný vo vzťahu k určitej splátke. Súd je totiž povinný v rámci skutkového stavu ustáliť, vo vzťahu ku ktorej nezaplatennej splátke bo následne proces zosplatnenia realizovaný.

35. V tomto prípade sa žalobca stotožnil so záverom okresného súdu a zhodne uviedol, že zosplatneniu došlo na základe nezaplatennej splátky, ktorá bola splatná dňa 20.03.2017. S uvedeným sa stotožňuje aj odvolací súd, keďže zo zisteného skutkového stavu okresným súdom vyplýva, že posledná úhrada žalovanej bola vykonaná pred zosplatnením dňa 20.03.2017, pričom táto bola započítaná na splátku splatnú dňa 20.02.2017. I keď žalovaná ešte neskôr zaplatila sumu 5,08 Eura a 11,39 Eura, tieto nepostačovali na úhradu celej splátky splatnej ku dňu 20.03.2017, preto práve táto splátka splatná dňa 20.03.2017 ostala ako neuhradená splátka, v dôsledku ktorej bolo možné pristúpiť k zosplatneniu postupom podľa Občianskeho zákonníka. Tento skutkový záver okresného súdu, ktorý potvrdil aj žalobca v odvolaní, preto odvolací súd považoval za správne určený.

36. Následne okresný súd správne posudzoval, či vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.03.2017 bol ďalší postup pôvodného veriteľa v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ. Okresný súd pritom vychádzal zo skutočnosti, že žalobca zaslal výzvu zo dňa 19.06.2017 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.07.2017, ku ktorým zaujal v súlade s Civilným sporovým poriadkom stanovisko, že ich doručenie bolo nesporné, keďže žalovaná doručenie nenamietla. Výzva zo dňa 19.06.2017 označená ako výzva pred mimoriadnou splatnosťou obsahovala náležitosti vo vzťahu k ust. § 53 ods. 9 OZ, keďže zrejme bola doručená žalovanej po uplynutí troch mesiacov od omeškania zo zaplacením splátky, k čomu okresný súd správne uviedol, že pokiaľ prišlo k zosplateniu s úhradou splátky splatnej dňa 20.03.2017 a ostali nezaplatené aj splátky k 20.04.2017 a 20.05.2017 banka mohla zosplatiť úver pre splátku splatnú 20.03.2017 po uplynutí 3 mesiacov (20.06.2017).

37. I keď okresný súd to osobitne nekonštatoval, zrejme nemal výhrady ani voči splneniu povinnosti veriteľa upozorniť súčasne dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatiť úver, keďže vo výzve zo dňa 19.06.2017 bola spotrebiteľka upozornená na to, že ak pohľadávka v omeškaní v stanovenom termíne nebude uhradená, pristúpi veriteľ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, na základe čoho splnil aj svoju povinnosť ustanovenú v § 53 ods. 9 OZ in fine.

38. Dôvod, pre ktorý okresný súd nevyhovел žalobcovi, teda nebol v tom, že by nebol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 OZ, ako sa to nesprávne zrejme domnieva žalobca, ktorý upozorňuje aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov vo vzťahu k rozhodnutiam, že lehota má doručenie upozornenia spotrebiteľovi nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, keď je v omeškaní so splátkou 3 mesiace, keďže toto ani nebol dôvod, pre ktorý by okresný súd rozhodol o zamietnutí nároku. Odvolací súd sa tak stotožňuje so závermi rozhodnutí uvedených v odvolaní vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici 15CoCsp/3/2023 Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoCsp/51/2022 aj s tými, na ktoré poukázal žalobca s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, avšak má za to, že žalobca poukazoval na odôvodnenia vo vzťahu k splneniu povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorá aj v prejednávanom prípade bola zo strany postupcu splnená.

39. Povinnosť, ktorú postupca nesplnil, a pre ktorú okresný súd rozhodol o tom, že nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky, bola povinnosť, ktorú v § 565 druhá veta upravuje Občiansky zákonník tak, že veriteľ má právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, avšak toto právo môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ako okresný súd správne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, banka mohla zosplatiť úver pre splátku splatnú dňa 20.03.2017 po uplynutí troch mesiacov (teda od 20.06.2017) a zároveň len v období do splatnosti najbližšej splátky, t.j. do 19.07.2017.

40. Pokiaľ by banka pristúpila k zosplateniu neskôr, muselo by sa už jednať o zosplatenie pre splátku nezaplatenú 20.04.2017 a nie pre splátku nezaplatenú 20.03.2017, vo vzťahu ku ktorej bolo zosplatenie vyhlásené.

41. Preto pokiaľ žalobca ako dôkaz o spôsobe zosplatenia predložil oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzvu na zaplatenie zo dňa 20.07.2017 je zrejme, že táto bola vystavená po dni 19.07.2017, ktorý bol posledným dňom, kedy postupom podľa § 565 druhá veta OZ mohol veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, keďže práve 19.07.2017 bol posledný deň pred splatnosťou najbližšej nasledujúcej splátky (20.07.2017). Pokiaľ samotné oznámenie o vyhlásení splatnosti bolo zo dňa 20.07.2017 je zrejme, že k jeho doručeniu muselo dôjsť neskôr (aj keď zo spisu nevyplýva presný deň, kedy bolo poštou spotrebiteľke doručené oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie). V každom prípade k nemu nemohlo dôjsť do 19.07.2017. Práve v tomto došlo k porušeniu postupu ustanoveného zákonom a práve vo vzťahu k tejto skutočnosti preto okresný súd považoval vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru za neplatné pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ.

42. Pokiaľ okresný súd správne dospel k záveru, že veriteľ, pôvodný postupca neuplatnil nárok na zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, správne tak dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady zosplatenia úveru. Následne v zmysle §17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá nebola voči spotrebiteľovi riadne zosplatená a pokiaľ sa tak stalo je v tomto zmysle zmluva o postúpení pohľadávok vo vzťahu k žalovanej neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom. Následne je potom žalobca ako postupník z uplatnenej pohľadávky subjektom, ktorému

nesvedčí hmotné právo, pretože naňho neplatnou zmluvou o postúpení pohľadávky toto právo neprešlo. Okresný súd tak správne rozhodol o zamietnutí uplatneného nároku z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie.

43. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní ani nenamietol právne posúdenie okresného súdu vo vzťahu k tomu, že pohľadávka postupcu na zaplatenie celej pohľadávky nebola uplatnená do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, teda nebola uplatnená do dňa 19.07.2017. Išlo pritom o primárny dôvod, pre ktorý bol nárok zamietnutý a voči tomuto právnomu posúdeniu potom žalobca v odvolaní žiadne konkrétne odvolacie dôvody neuviedol. Odvolací súd nie je oprávnený dopĺňať alebo nahrádzať odvolacie dôvody v mene sporových strán.

44. Vo vzťahu k uvedenému preto dospel aj odvolací súd k záveru, že na strane žalobcu nebola daná aktívna vecná legitímácia a preto rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom postupom podľa ust. § 387 ods. 3 CSP sa vyjadril aj k tým námietkam žalobcu, na ktoré okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nereflektoval.

45. Odvolací súd by vzhľadom na výsledok odvolacieho konania rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu by priznal žalovanej voči žalobcovi, pretože žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný. Žalovanej však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto jej odvolací súd náhradu trov konania nepriznal.

46. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).